

Sygn. VUa 27/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2018 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska (spr.)

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska

SSO Mariola Mastalerz

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku D. O. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o zwrot nienależnego świadczenia

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 maja 2018r.

sygn. IV U 96/18

oddala apelację.

Sygn. akt V Ua 27/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2017 roku, znak (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zobowiązał D. O. (1) do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okresy: od 16 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz za dzień 24 marca 2017 roku. Kwota tych zasiłków wyniosła 4.737,61 zł i odsetki w kwocie 371,68 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni była zatrudniona w Urzędzie Gminy w T. na podstawie umowy o pracę. W związku z niezdolnością do pracy otrzymała zasiłki chorobowe za okresy: od 10 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz od 15 marca 2017 roku do 24 marca 2017 roku. Jednocześnie od dnia 28 stycznia 2015 roku wykonywała pracę na podstawie umowy zlecenia w (...) w T. i w czasie pobierania zasiłków chorobowych wykonywała czynności z umowy

zlecenia. Dlatego zdaniem organu rentowego, ubezpieczona nie ma prawa do zasiłku chorobowego, a zasiłek pobrany podlega zwrotowi jako świadczenie nienależne.

Od decyzji odwołanie złożyła D. O. (1) podnosząc, że nie wykonywała umowy zlecenia w czasie zwolnień lekarskich. Ubezpieczona wskazała, że jej praca na zleceniach polega na przygotowywaniu projektów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ona przygotowywała projekt decyzji na podstawie dostarczonych dokumentów, kompletowała te dokumenty, a decyzje wydawał Prezydent Miasta. Skarżąca stwierdziła, że w dokumentacji (...) są zapisy o tym, kiedy otrzymała dokumenty, kiedy je zwróciła i kiedy została wydana decyzja. Decyzje miały zaś być wydane w dniach, w których przebywała na zwolnieniach lekarskich, ale to nie ona wydawała te decyzje, a dokumenty zawsze zwracała przed pójściem na zwolnienie lekarskie, albo też otrzymywała je po zwolnieniu lekarskim. Ubezpieczona sprecyzowała, że na zwolnieniu lekarskim była:

- od 10 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, a dokumenty miała do dyspozycji od 7 lipca 2015 roku do 8 lipca 2015 roku,

- od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, a dokumenty miała do dyspozycji od 20 listopada 2015 roku do 23 listopada 2015 roku,

- od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, a dokumenty miała do dyspozycji od 9 czerwca 2016 roku do 16 czerwca 2016 roku,

- od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, a dokumenty miała do dyspozycji od 14 września 2016 roku do 21 września 2016 roku, przy czym dostarczono jej tylko dokumenty, aby po zwolnieniu mogła przystąpić do czynności,

- od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku, a dokumenty miała do dyspozycji od 30 września 2016 roku do 14 października 2016 roku,

- od 15 marca 2017 roku do 24 marca 2017 roku, a dokumenty miała w dyspozycji od 19 marca 2017 roku do 22 marca 2017 roku, ale konieczne było wydanie decyzji bez przedłużania czasu trwania postępowania.

ZUS nie uznał odwołania i wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2018 roku, sygn. akt IV U 96/18 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zwolnił D. O. (1) od obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za okresy: od 16 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz za dzień 24 marca 2017 roku.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego były następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

D. O. (1) była pracownikiem (...) T. Jednocześnie miała zawartą umowę zlecenia z (...) T.. W ramach tej umowy kompletowała dokumenty i przygotowywała projekty decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych danych inwestycji. (...) na podstawie jej projektów wydawał decyzje, ale daty decyzji nie pokrywały się z datami, w których dokumenty były w dyspozycji wnioskodawczyni.

Gdy D. O. była na zwolnieniach lekarskich otrzymywała zasiłek chorobowy wypłacany przez zakład pracy (...) T. Okresy zwolnień lekarskich to okresy: od 10 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz od 15 marca 2017 roku do 24 marca 2017 roku. Wnioskodawczyni miała w swojej dyspozycji dokumenty z (...) w okresach : od 7 lipca 2015 roku do 8 lipca 2015 roku, decyzja została wydana 13 lipca 2015 roku, od 20 listopada 2015 roku do 23 listopada 2015 roku, decyzja została wydana 27 listopada 2015 roku, od 9 czerwca 2016 roku do 16 czerwca 2016 roku, decyzja została wydana 27 czerwca

2016 roku, od 14 września 2016 roku do 21 września 2016 roku, decyzja została wydana 21 września 2016 roku, od 30 września 2016 roku do 14 października 2016 roku, decyzja została wydana 25 października 2016 roku, od 19 marca 2017 roku do 23 marca 2017 roku, decyzja została wydana 24 marca 2017 roku.

Wnioskodawczyni otrzymywała dokumenty z (...) i przygotowywała projekty decyzji. Dokumenty dostawała w datach uzależnionych od pracy urzędników (...), a na to wpływ miały również okresy urlopów, zwolnień czy terminów na wydanie decyzji.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy uznał odwołanie za uzasadnione.

Sąd I instancji dał wiarę twierdzeniom D. O., że nie wykonywała ona czynności z umowy zlecenia w czasie zwolnień lekarskich. Wyjaśnienia wnioskodawczyni znajdują zdaniem Sądu Rejonowego potwierdzenie w pismach, jakie na żądania ZUS wystosowywał (...) w T. Sąd I instancji wskazał, że w tych pismach podane były okresy, w jakich D. O. miała w swej dyspozycji dokumenty z tego (...) oraz wskazane są daty decyzji. Sąd Rejonowy skonstatował, że daty tychże decyzji nie pokrywają się z datami, w jakich dokumenty były u wnioskodawczyni. Wiarygodne są więc wedle Sądu Rejonowego wyjaśnienia D. O., że nawet jeśli dostała dokumenty w dacie końcowej czy początkowej zwolnienia, to jednak nie pracowała nad tymi dokumentami.

W tym miejscu Sąd Rejonowy stwierdził, że w toku postępowania zostało udowodnione, że D. O. nie wykonywała pracy z umowy zlecenia w trakcie zwolnień lekarskich. Nie ma więc zdaniem Sądu I instancji podstaw do stosowania w sprawie art. 17 ustawy zasiłkowej, nie można bowiem postawić zarzutu niezgodnego z celem wykorzystywania zwolnienia lekarskiego.

Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że nie ma podstaw do uznania zasiłków chorobowych za zasiłki wnioskodawczyni nieprzysługujące. Sąd I instancji dodał, że wnioskodawczyni nie była nigdy pouczona o sytuacjach, w jakich traci zgodnie z prawem prawo do zasiłku.

Z tych wszystkich względów Sąd Rejonowy uznał, że decyzja ZUS jest błędna jako sprzeczna z przepisami, które były podstawą jej wydania, bowiem nie miały miejsca te okoliczności, które są unormowane w tych przepisach.

Dlatego Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od ww. wyroku w całości wniósł organ rentowy, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 17 ust. 1 w związku z art. 66 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przez błędne zwolnienie D. O. od obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 5 109,29 zł za okresy: od 16 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz za dzień 24 marca 2017 roku, podczas gdy pobrany zasiłek w wymienionych okresach jest świadczeniem nienależnie pobranym, gdyż w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wnioskodawczyni wykonywała pracę zarobkową. W oparciu o tak skonstruowane zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania oraz o rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji jako bezzasadnej i utrzymanie w mocy wyroku I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona, albowiem zawarte w niej zarzuty okazały się chybione.

Organ rentowy stawiając zawartemu wyrokowi zarzut naruszenia przepisu prawa materialnego , a w szczególności art. 17 ustawy zasiłkowej w związku z art. 66 tejże ustawy, podczas gdy to art. 84 ustawy systemowej definiuje pojęcie nienależnego świadczenia oraz warunki jego zwrotu.

Przepis art. 17 ustawy zasiłkowej stanowi , iż ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Przepis ten zawiera więc dwie przesłanki utraty prawa do zasiłku chorobowego. W okolicznościach sprawy chodzi o rozstrzygnięcie, czy wnioskodawczyni wykonywała w okresie niezdolności działalność zarobkową.

W pierwszej kolejności należało zatem ocenić , czy czynności wynikające z umowy zlecenia zawartej przez D. O. (1) z (...) w T. wykonywane były przez nią w trakcie korzystania przez nią ze zwolnienia lekarskiego, dopiero zaś w razie stwierdzenia naruszenia przez skarżącą art. 17 ustawy zasiłkowej koniecznym staje się rozstrzygnięcie, czy pobrany przez nią zasiłek chorobowy był nienależnie pobranym świadczeniem w rozumieniu art. 84 ust. 2 ustawy systemowej.

Sąd Rejonowy prawidłowo przy rozstrzygnięciu kwestii wykonywania pracy zarobkowej oparł się na piśmie zleciodawcy, tj. (...), który dokładnie wymienił czasokresy kiedy praca przez wnioskodawczynię była świadczona . Poza sporem jest, iż D. O. (1) będąc na zwolnieniach lekarskich otrzymywała zasiłek chorobowy wypłacany przez zakład pracy (...) T. Okresy zwolnień lekarskich to okresy: od 10 lipca 2015 roku do 24 lipca 2015 roku, od 16 listopada 2015 roku do 20 listopada 2015 roku, od 20 czerwca 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku, od 6 września 2016 roku do 16 września 2016 roku, od 21 października 2016 roku do 31 października 2016 roku oraz od 15 marca 2017 roku do 24 marca 2017 roku.

Z treści pisma zleciodawcy, tj. (...) w T. wynika, iż wnioskodawczyni miała w swojej dyspozycji dokumenty z (...) w okresach : od 7 lipca 2015 roku do 8 lipca 2015 roku, decyzja została wydana 13 lipca 2015 roku, od 20 listopada 2015 roku do 23 listopada 2015 roku, decyzja została wydana 27 listopada 2015 roku, od 9 czerwca 2016 roku do 16 czerwca 2016 roku, decyzja została wydana 27 czerwca 2016 roku, od 14 września 2016 roku do 21 września 2016 roku, decyzja została wydana 21 września 2016 roku, od 30 września 2016 roku do 14 października 2016 roku, decyzja została wydana 25 października 2016 roku, od 19 marca 2017 roku do 23 marca 2017 roku, decyzja została wydana 24 marca 2017 roku.

Wnioskodawczyni otrzymywała dokumenty z (...) i przygotowywała projekty decyzji. Dokumenty dostawała w datach uzależnionych od pracy urzędników (...), a na to wpływ miały również okresy urlopów, zwolnień czy terminów na wydanie decyzji.

Sąd Rejonowy dając wiarę treści pismu zleciodawcy z dnia 18.05 2017 r. oraz 8.06.2017 r., który wyraźnie wskazał terminy wykonywania czynności wynikających z umowy zlecenia nie naruszył reguł wynikających z przepisu art. 233kpc. Terminy te wynikały z protokołów zdawczo odbiorczych , a porównanie ich z terminami zwolnień są rozbieżne i nie pokrywają się. Stanowisko zleciodawcy w pełni korespondują także z zeznaniami samej wnioskodawczyni, która potwierdziła, iż jej czynności kończyły się z dniem przekazania dokumentacji protokołem zdawczo odbiorczym wraz z projektem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dalsze czynności wykonywane były przez pracowników (...) , już bez jej udziału . Data wydania decyzji nie była już związana z koniecznością realizacji dalszych czynności przez wnioskodawczynię. Organ rentowy zaś nie przedstawił przekonujących dowodów na okoliczność świadczenia przez wnioskodawczynię pracy z tytułu umowy zlecenia w spornych okresach. Sam bowiem fakt zawarcia stałej umowy zlecenia nie przesądza , iż praca taka była świadczona w okresach korzystania przez D. O. (3) ze zwolnień lekarskich.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał , iż wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i z tych względów na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną .